

Fra tospand til DERBYDUEL

G- DERBYETS HISTORIE HAR KUN TO STJERNEPAR

Seneste vinder af et G-Derby var Bent Svendsen-trænede Good Guy D K, som i silende regnvejr førte alle 3000 meter, og vandt Derbyet foran Golden Photo F H og Ginger Ale.
Foto: Burt Seeger

TEKST: LARS DONATZKY | FOTO: ARKIV OG BURT SEEGER?

De to dygtige 3-årshopper Dagmar Lamott og Kaja B var kendt både for godt og skidt i 3-årssæsonen 1906. De var kendt af publikum som fine heste, der både kunne gøre sig fint gældende i ordinære travløb og i tospandsløb.

I tospandsløbene dannede de par med hver sin Derbyvinder, Dagmar Lamott med 1901-Derbyvinderen Eva og Kaja B med 1905-vinderen Elinor. Fidusen var, at de blev "handicappet" efter spandets dårligste vindertid i karrieren, og det havde treårshopperne naturligt nok med 1.46 og 1.49 i kilometertid. Eva havde 1.40 og Elinor 1.36.

Men de samme "beherskede" rekorder var årsagen til, at hestene – eller snarere deres ejere og kuske – var berygtede, for det skete ofte, at de blev holdt tilbage for ikke at vinde et løb med for hurtig vindertid.

Det ville nemlig belaste hestene i al fremtid indtil 1913, hvor man begyndte at udskrive løb efter indtjening, og endelig skrottede hestenes rekorder (bedste vindertider) som grundlag for tillæggene.

Det stod så galt til, at Idrætsbladet og Politiken jævnligt skrev om, hvordan de to heste blev kørt.

Her er et par citater fra Politiken d. 27. juni 1906:

"I fjerde Løb igaar var Hr. Julius Høybye saaledes ligefrem nødt til at vinde med "Kaja B", da de tidligere Dages skandaløse Kørsel ellers ville have kvalificeret Hesten til Udsnidning.

Alligevel vilde "Dagmar Lamott" med lethed have kunnet vinde Løbet, dersom ikke kusken (L. Larsen) på Banens sidste omgang var blevet så bange for Rekord-sekunderne og uden Spor af Blufærdighed havde holdt igen på hesten."

INGEN OVERRASKELSE I DELT DERBY

Publikum vidste, at de to hopper var stjerner, at de kunne meget mere, og derfor var det ikke nogen overraskelse, at de gik til tops, når det på første løbsdag d. 27. april gjaldt Dansk Traver Derby med en førstepræmie på 2.500 kr. (normale løb var dog også pænt doteret med 1. præmier på 8-900 kr.).

Nu ville kuskene naturligvis gerne køre efter sejren, men løbet skulle jo alligevel ikke gå hurtigere end nødvendigt.

Med 13 startmeldte blev Derbyet delt i to portioner med hhv. 7 og 6 heste, og første afdeling blev kørt med hestene med de dårligste rekorder, og det var trods alt ikke Dagmar og Kaja. I alt otte af 13 var hopper, og kun to havde valgt det anbefalede forbogstav G, nemlig Garibaldi og Gurli Russel.

Første afdeling blev vundet af Fernando Møllers (i Matador Fernando Møghe) Fatima i 5 minutter 18,9 sekund (1.46,3) på Derbydistancens 3000 meter, og nu vidste de seks deltagere i anden omgang, at de blot skulle holde sig under denne tid.

Det viste sig, at Dagmar Lamott var helt overlegen for tyske Robert Trautvetter, der havde haft en fortid i Wien, Holland og Berlin. Nu vandt han karrierens største sejr i Danmark. Vindertiden 5 minutter og 10 sekunder – eller 1.43,3 – var med god margin bedre end Fatimas, og også Kaja B sikrede den samlede andenplads i kilometertid 1.44,2.

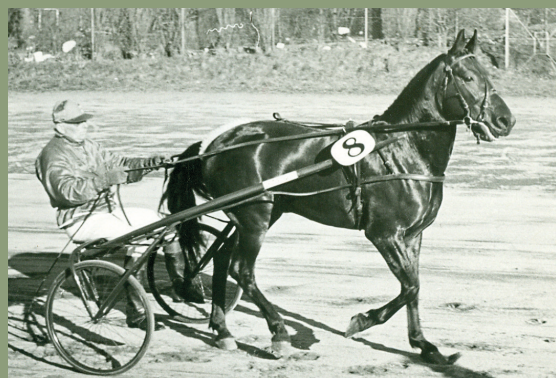
Præmierne blev altså vundet uden at det skadede hestenes fremtidsmuligheder med nye rekorder, og her hjalp det også, at foråret ventede på sig, hvorfor vejret var koldt og banen regntung.

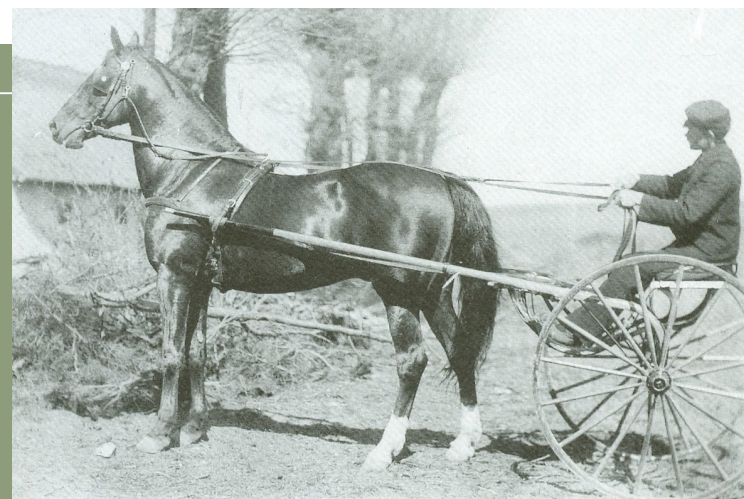

1

3

5

6

2

4

7

8

TIL START TO LØB EFTER DERBYSEJREN

Dagmar Lamott gav oddset 27:10, mens oddset steg til 47:10, da hun og Trautvetter gik ud blot to løb og en time senere til en helt overlegen sejr i 1.41,3 på 2320 meter. Dagslønnen blev hævet med 800 kr. til stor glæde for ejeren, urtekræmmer Olsen fra Frederiksberg, der selv havde opdrættet hoppen.

Dagmar Lamott havde selv en speciel afstamning med en tysk mor, hvis afstamning bød på bøhmisk landhoppe, halvblod, engelsk fuldblod og en tipoldemor, der var amerikansk trav.

SKELETTET

Faderen til Dagmar Lamott var amerikanske Shadeland Lamott, championhingst i disse år i Danmark, og hvis skelet havde gemt sig på et loft på Landbohøjskolen, da jeg for nogle år siden fik overbragt en forespørgsel, om jeg kendte noget til denne hingst. Det kom der en historie ud af. Du kan finde den på Travservice.dk ved at søge på "Skelettet på loftet".

Tilbage til Dagmar. Hun vandt tre sejre i fem løb på tre løbsdage (28. april-9. maj) og 4.300 kr., men så var lyset nærmest gået ud, og de resterende 16 starter i sæsonen, heraf tre i Malmø, gav kun sølle resultater.

KOSTER OG KOSTER

Jeg og andre har skrevet spalter op og ned om champion N.J. Koster, og hvis man vil, kan man bl.a. læse i Travsportens Hall of

Fame (thof.dk) om denne mand, der dominerede dansk travsport i første halvdel af det 20. århundrede.

Her skal blot fokuseres på nedslag i forbindelse med de næste to G-Derbyer, Gibtown i 1926 og Garant i 1945.

SOM PÅ OXFORD STREET

Derbyet 1926 var måske den begivenhed, der første gang for alvor betød trafikkaos af biler på Strandvejen allerede fra Østerbro og Hellerup. Politiken beskrev kaosset og fortalte, at man med de mange sorte Ford T-tage følte sig hensat til Oxford Street i London eller Fifth Avenue i New York. Og avisen nævnte, at trafikken brød helt sammen ved Traverbanevej.

Danmark var et foregangsland for Ford i Nordeuropa, og der var samlefabriker på Nørrebro fra 1919 og i Sydhavnen fra 1924. Så både det bedre borgerskab og driftige erhvervsdrivende havde en forholdsvis nem adgang til at købe en Ford.

Nu var trav-Derbyet ikke eneste årsag til trafikkaos den dag. Inden Derbyet skulle en stor del af den sportsinteresserede stor-københavnske befolkning nemlig i Parken, hvor et udvalgt hold af de danske amatører for første gang fik besøg af de professionelle fra London-klubben Aston Villa, der afsluttede en charmetur i Skandinavien. Gæsterne vandt 4-1 "uden at imponere".

Herefter skulle alle til trav eller nordpå langs Strandvejen på denne Grundlovslørdag d. 5. juni 1926, og når Traverbanevej blev et knudepunkt, skyldtes det jo også, at "vandstrandvejen"

først blev bygget i 1930'erne, så al trafik gik via den gamle strandvej gennem Skovshoved.

Vejret havde været skidt fra morgenstunden, men så klarede det op ved middagstid.

Der kom ni heste til start, fire var hopper, og nu havde syv af ni det rigtige forbogstav G, blot ikke Hr. Jørns Eli Harvester og Junker Hans' Ole. Ole og Gambia var favoritter, og N.J. Koster – der i løbet af de foregående 11 år havde vundet sine første fire Derbysejre – var tredjefavorit med Højbye-staldens Gibtown.

TÆT PÅ AT OPGIVE

Efter tre-fire startforsøg blev starten godkendt, selv om Koster og Gibtown var 75 meter bagud, og championtræneren var åbenlyst i tvivl, om han skulle demonstrere det håbløse og køre i stald.

Men så satte han efter feltet, og tre omgange senere var han og Gibtown sikre vindere til odds 34:10, mens de to største favoritter helt havde tabt pusten. Kosters andre heste blev nr. tre og fem.

Koster havde været centimeter fra Derbysejren året inden med storebror Guy Worthy, men nu kom sejren med næste afkom efter Højbye-importen og Peter The Great-datteren Jane Ann H, der var en af datidens guldhopper.

DERBY-"RASERI" AFLØST AF NEDERLAG

Kosters "Derbyraseri" fortsatte de følgende år, men så gik der grus i maskineriet efter sejre i alletiders Derby, Sonny Diamonds

- 1 Derbyvinder 1907 Dagmar Lamott havde en anseelig højde på 167 cm stangmål.
- 2 Robert Trautvetter havde været i Wien, Holland og Berlin, før han blev travtræner i Charlottenlund. Her med lykkepuddel og let træningsvogn.
- 3 Garant og Koster i træning
- 4 Koster er rørt efter sin 10. derbysejr
- 5 Amerikanske Shadeland Lamott var avischampion 1901 til 1907. Her er han fotograferet i slutningen af 1890-erne.
- 6 Og her er Shadeland Lamott fundet på Landbohøjskolens loft ca. 130 år senere.
- 7 En kø af sådanne Ford T-biler blokerede traverbanevej ved derbyet i 1926.
- 8 Politiken-forside fra Garants derby i 1945

1 Kongetribunen fra den allerældste tid er ikke anvendelig i dag, men findes stadig på banen. I baggrunden ses den daværende tribune med udsigtsbalkoner, hvor bestyrelse og presse havde adgang.

2 "Over stalden" med restaurant og variete på førstesalen i Charlottenlund Skov var et yndet sted for travfolket i de første tider.

3 Politiken forsider fra Gigants derby i 1965

4 Lundens sekretær og overdommer Per Hansen, da han startede som træner ved at overtage Kosters stald. Han seler Guinea ud med den pensionerede Koster.

i 1936. Derbyrekorden blev her sænket hele syv (!) sekunder på distancen eller 2,3 sek. I kilometertid opgjort til 1.24,4.

Sonny Diamond var Kosters 9. Derbysejr, og alle ventede nr. 10 i løbet af de kommende år. Men der gik faktisk ni år før sejr nr. 10 kom. To storfavoritter blev efter føring begge slået på stregen, to næstfavoritter havde ikke været tæt på, og den måske største favorit – Frank i 1944 – var blevet slettet på grund af halthed på selve dagen.

EN DÅRLIG ÅRGANG

Derbyet 1945 blev søndag d. 8. juli, to måneder efter befrielsen, og den euforiske stemning holdt naturligvis hele sommeren. Vejret var elendigt, det øspjaskregnede, banen var et mudderbad, men alligevel kom mindst 25.000 til denne hestesportens hidtil største dag. Omsætningen sluttede på 690.975 kr.

I disse måneder op til og efter befrielsen var det ikke Ford T eller automobiler, der prægede billedet, og for at spare på belastningen af den offentlige trafik, havde man afholdt en række løbsdage, hvor der kun var adgang for medlemmer og cyklister.

Den folkekære skuespiller Hans W. Petersen, der boede klos op ad banen, måtte trække sin cykel hen for at få adgang, og en enkelt løbsdag talte man 5.000 cykler. Begrænsningen kostede selskabet dyrt, og man undrede sig over, at publikum kunne tage S-tog til Bakken, men altså ikke til Lunden. Tingene var dog normaliseret ved Derbytid.

DERBYLINJESTART

Det store spørgsmål var, om Koster nu omsider – i en alder af 58 – ville vinde sin Derbysejr nr. 10, og denne gang lykkedes det. Med hesten Garant under publikums enorme jubelbrøl.

Parret var kommet godt af sted trods anden startække i datidens (Derby-)linjestart, med startnummer 11 af 11 deltagere, og Kosters havde med konstant pres i andet spor haft godt styr på medfavoritten Gigant (Månsson) over den sidste omgang.

Garant gav odds 2,09. Hesten var ejet af fynske Mr. Juelsø fra Fruens Bøge, og vindertiden i den mudrede bane var 1.30,5 – den næstdårligste i hele Derbyhistorien efter 1930!

Selvfølgelig havde vejret sin del af ansvaret, men treåringerne løb samme tid på 2400 meter, og hurtigklassen vandt på 1,25. Så det var også en illustration af en dårlig årgang i en generelt dårlig periode i dansk travavls historie.

Periodens svaghed blev illustreret af de foregående års import- og valutarestriktioner. Gennem hele perioden fra 1900, havde de årlige import af amerikanske drægtige følhopper med føl skabt en basis for dansk travavls fremgang, og den import var gået i stå efter midten af 1930'erne.

CHAMPIONEN VISTE FØLELSER

TravTidende skrev i deres reportage, at DTS-formanden Otto Halling overrakte Koster et sølvkrus efter bedriften med den 10. Derbysejr, som formanden betegnede som enestående.

Og videre, at "for en gangs skyld lykkedes det ikke Koster at skjule sin bevægelse over den hyldest, han var genstand for".

Koster kørte siden otte Derbyer, indtil han stod af sulkyen i 1960 som 73-årig, men alle var både dengang og siden enige om, at dén Derbyrekord aldrig ville kunne matches.

Det har man jo faktisk vidst indtil 2017, hvor Steen Juul vandt Derbysejr nr. 8 med BVLgari Peak, hvorefter han er gået helt amok de seneste to år med Extreme og Festival of Speed. Nu venter vi jo bare på nr. 11... Med Jeppe Juel-trænede Garfields store dominans i årgangen, kan det se svært ud.

Alle Kosters 10 Derbysejre var med hingste. Det virker måske ikke så bemærkelsesværdigt i dag, men hopperne havde meget mere at sige i gamle dage, og Kosters rival fra den samme tid Sofus Sørensen vandt tre af sine fire Derbyer med hopper. Sig ikke, at denne skævhed er tilfældig.

DEN RØDE TRÅD – MORMOR VANDT DERBY

Der er altid forbindelse fra ét Derby til de senere, både heste og kuske kan følges i generationer, og det er blandt andet det, der gør hestesporten så unik i mine øjne.

Koster vandt de to G-Derbyer i 1927 og 1945, og 1945-vinderen Garant havde en mormor, Johnny Finance, som leverede Derbyhistoriens største overraskelse, da hun vandt 1928-Derbyet for Leth-Olsen til odds 45,67. I avlen var hun en skuffelse, og datteren Bobsie Guy nøjedes med én sejr i fire forsøg, før hun gik i avlen med Garant som det første af to gode afkom.

Koster sluttede sin karriere af som 73-årig på sæsonens sidste løbsdag i 1960 med den 11-årige holdbare slider Oscar den Store, som vandt en pligtskyldig sejr i et "føreringshandicap", og da var denne noget middelmådige danskfødte hest allerede gået i avlen med de første afkom. Hingsten fik vel 35-40 afkom, men ikke overraskende var det med behersket succes, og kun ét af børnene duede for alvor, nemlig Derbyvinderen 1965 med navnet Gigant.

Reelt var der to Oscar den Store-børn på banen ved præsentation af Derbyfeltet 1965, men det skyldtes, at man havde bedt den nu 78-årige N.J. Koster om at føre feltet op. Og det gjorde han med Guinea, en vel nærmest talentløs datter af Oscar den Store og Kosters sidste store stjerne Moster.

Mange var overrasket over, at Koster, der havde stået for import af stjerner fra Amerika, ville bruge Oscar den Store som partner til Danmarks på det tidspunkt klart bedste hoppe, men det skal siges, at han uden held tre år i træk forgæves havde forsøgt at få et Moster-afkom efter Højbye-familiens Lloyd Hanover, der havde avlet superheste og 1962-Derbyvinderen Dina Lloyd.

STARTVOGNET OG SVINGET

Der havde været 19 heste tilmeldt 1965-Derbyet, og med startplads nr. 9 var Gigant rykket op i første række på startplads nr. 8, da Gosse blev slettet fra start. Det var metoden dengang. Det fik måske afgørende betydning, da Gigant fra yderste startspor fløj til spids for Mogens Ingvar efter startvognskørsel, der var under al kritik.

Starteren Saunte havde informeret kuskene om, at hestene skulle volte i tre volter for første, anden og tredje række, før startvognen ville bevæge sig.

Men der var slet ikke orden i geledderne, da startvognen begyndte at køre, og løbets totalisatorfavorit Gokke til 44:10 endte i en ødelæggende galop, da kuskene Leif Løfgren søgte at bane sig vej mellem virvaret af heste, der krydsede ud og ind for at komme på plads.

Saunte opdagede sin fejl, og nu sænkede farten i forsøg på at få alle med og på plads. Det betød, at den næsten holdt stille på "hjørnet", hvorfor de udvendige spor blev stærkt begunstiget.

Mogens Ingvar afdag føringen til et par ivrige kombattanter, og sparede sin hest. På sidste langside forlod General Virup og Generalen med datidens rivaler Gerhard Petersen og Walther Kaiser feltet, og indledte en ødelæggende duel. General Virup viste svaghedstegn i svinget. Generalen var efterladt alene i føring, og bagfra havde Mogens Ingvar indledt spurten med Gigant.

INGVARD A LA JENSEN

200 meter før mål havde han fanget Generalen, og nu sad han i bedste Flemming Jensen-stil med pishen bagudvendt og kontrollerede sin konkurrent. Kaiser kæmpede indædt, med et fatalt resultat, idet Generalen galoperede som toer i mål, og overlod andenpladsen til amatørkørte Gam Pride (Poul Guttermann).

Man kan trods forløbet ikke sige, at Gigant på nogen måde var en forkert vinder. Den stayerbetonede hingst sejrede i 1.22,3 og sænkede Derbyrekorden 6/10 sekund på kilometeren. Hesten var kun ottendefavorit i totoen til odds 10,23 i et helt åbent Derby.

Den 35-årige Mogens Ingvar med et sparsomt materiale, vandt her karrierens største sejr. Hans succes blev i den grad anerkendt af kollegerne, og jeg var til stede i stalden hos Jørgen Olsen et år eller to år efter, hvor ejeren af hesten bad Jørgen Olsen overtage træningen af hesten. "Det kunne jeg ikke finde på", var Olsens svar.

Det sammenhold, der var blandt Lundens trænere, var beundringsværdigt, men utidssvarende i en professionel sport, hvor ejerne betaler gildet. Og hvor heste fra tid til anden finder nye kræfter ved miljøskift.

TRAVSPORTEN FORVANDLET

Tyve eller rettere 19 år senere var travsporten i Lunden – og på landsplan – forvandlet. Lunden havde fået nye friske trænerkræfter, både lokalt i form af trænere som Mogens Larsen, Torben Fischer, Axel Jacobsen og Max Nielsen, og på landsplan stormende trænere fra andre baner i form af Preben Kjærsgaard og Steen Juul fra henholdsvis Billund og Skive frem.

Konkurrenceniveauet blev skærpet, og det bidrog sammen med vellykkede indkøb af amerikanerhingste til at bringe sportens standard flere niveauer op på nærmest ingen tid. Vi opdagede det med halvfjerds konge, Pay Dirt-sønnen Tarok, men det fortsatte med stjerner i årgang efter årgang.

Og G-årgangen med Derby i 1984 er bestemt ingen undtagelse.

Pay Dirt havde på få år avlet tre Derbyvindere, Tarok, Chianti Pitt og Duvil, og nu var spørgsmålet blot, om den fjerde vinder efter hingsten skulle være Game Høgh (Axel Jacobsen) eller Granit Bangsbo (Steen Juul) – løbets to sejrmatadorer og kæmpefavoritter.

Ville det blive den iltre, billedskønne og temperamentsfulde Game Høgh – sprinteren med en hurtige acceleration og den store skridtlængde. Eller ville det blive den mere kantede og noget flegmatiske sejrtrækker Granit Bangsbo?

MEGASTJERNER FRA DEBUTEN

De to heste havde startet med brask og bram som 2-års. Game Høgh og Poul Kragh havde vundet 2-årspremieren i Aarhus som storfavorit, mens Granit Bangsbo havde galopperet som favorit i sit debutløb i Aalborg for ejeren, amatør Poul Uggerhøj.

Men allerede i Billunds 2-årspremiere den 10. juli, var Granit Bangsbo klar til at møde Game Høgh, og meget overraskende blev Game Høgh (12:10) besejret af Granit Bangsbo og Poul Uggerhøj, der sprintede rundt de 1800 meter i dengang forrygende 1.19,3 til sejrsodds 10,83, mens Game Høgh blev nummer to i 1.19,6. Nu vidste man, at to stjerner var født.

Senere valgte Granit Bangsbo Jydsk 2-års Grand Prix Consolation og vandt overlegent i ny Aarhus-banerekord på 1.20,6 (for 2-års). Selv om Granit Bangsbo blev kørt af amatør Poul Uggerhøj, var vinderoddsen så lavt som 1,37!

En time senere sænkede Game Høgh denne banerekord for Poul Kragh til 1.19,7 ved en tilsvarende overlegen sejr i selve Grand Prixet. Her var vinderoddsen 1,47.

Game Høgh blev senere Europas hurtigste toårs med 1.17,4 – en notering, der blev tangeret af Gunga, og det var netop Gunga, der for Sören Norberg vandt Opdrætningsløbet på en dag, hvor hverken Game Høgh eller Granit Bangsbo var på toppen. De kæmpede om tredjepladsen.

TIL KØBENHAVN

Game Høgh vandt seks ud af ni starter som 2-års, Granit Bangsbo fire af syv, og så gik de til København til hhv. Axel Jacobsen og Steen Juul til treårssæsonen. Sådan skete ofte til stor glæde for Lundens sport, men naturligvis til tilsvarende ærgrelse for de afleverende trænere på landets øvrige baner.

Axel havde i 1983 sat sejrerekord med 143 sejre i Lunden, men han var i Derbyweekenden blevet slået gang på gang, og "værst" var vel de to andenpladser med Fight Løjbjerg og Flying Bogø i Derby og Derby Consolation.

Rivaliseringen var voldsom dengang, de nævnte to løb vandt Juul med For Ever Vixi og Filli Hanover, så nu var det i 1984 tid til revanche og Axels første Derbysejr.

På forhånd var spørgsmålet, om Game Høgh kunne få føring, og ville den stå distancen?

PUBLIKUM VALGTE IGEN FORKERT

Derbyet var årets syvende møde mellem disse superhingste. Tre gange havde Game Høgh vundet, to gange Granit Bangsbo, mens Glennie Bilot (Hans Svensson) slog dem begge i Jydsk 4-årings Grand Prix.

Det yderst interessante var så, at kun én af de seks gange var vinderen identisk med totofavoritten, og det skete så heller ikke i Derbyet, hvor oddsene var Granit Bangsbo (28:10) og Game Høgh (33:10).

Granit Bangsbo kiksede starten lidt fra startspor to, og det er efter mange år nu også statistisk meget tydeligt, at de inderste spor på Derbydistancen ikke er en fordel. Men Game Høgh havde nok fået spids alligevel, og nu var den på strikkerne i næsten 3000 meter. Axel fik dæmpet noget, men Game Høgh tog så meget fat i linerne, at Axel ikke havde kunnet vende hånden og se på uret.

Granit Bangsbo havde fået det perfekte løb i andet par udvendigt, men da slaget skulle stå de sidste 250 meter, stod det klart, at Game Høgh på denne afgørende dag ikke lod sig besejre, mens Gunga og Sören Norberg nærmede sig Granit Bangsbo.

Vindertiden 1:18,0 blev en klækkelig forbedring på 1 sekund pr. km. af Ejnar Vogts Derbyrekord fra 1982-Derbyet.

Axel Jacobsen: "Dét med uret kan godt passe. Game Høgh var jo voldsomt pullende til tider, og jeg var da spændt på, om han ville stå distancen. Men da vi kom ind i opløbet, og jeg råbte ad ham, så speedede han fra, og så følte jeg mig sikker".

Det havde været en pragtfuld og medrivende duel for publikum.

FØRSTE RIDETRÆNEDE DERBYVINDER

Så vidt jeg kan se, var Game Høgh travhistoriens første ridetrænede Derbyvinder. Axel Jacobsen var efter besøg hos Magnus Sandgren i Sverige den første til at sætte metoden i system i stor stil, og den gav dundersucces, blot ikke med toårshestene, hvilket man hurtigt fandt ud af i stalden.

Den senere Solvalla-sportschef og indtil for et par år siden Lundendirektør – og nu igen hyret som daglig leder – Klaus Koch fik æren af og ansvaret for at ridetræne Game Høgh. Koch fortæller:

"Han var så stærk, at han fik ekstra intervaller. Fire i alt, hvor et interval bestod af tre sandbaner á 350 meter med tilbageskridning imellem. Han pulledede voldsomt, og en enkelt gang var han

3

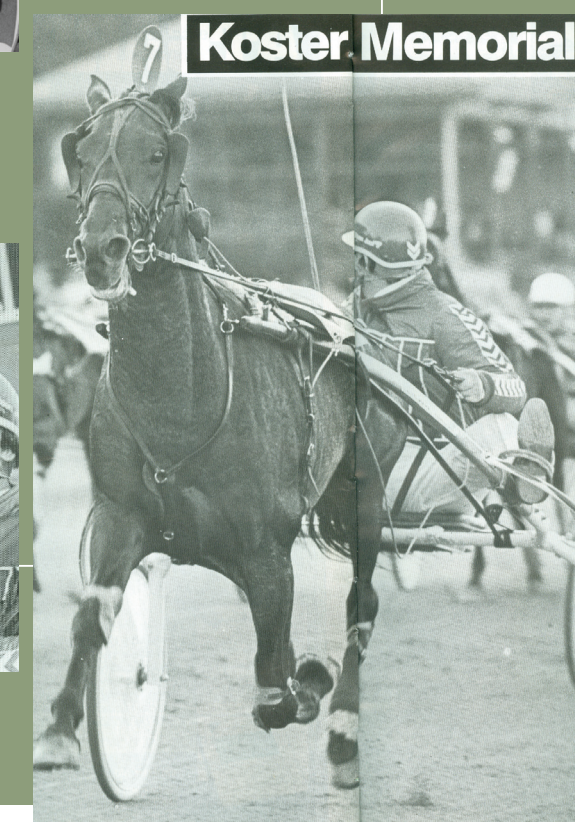
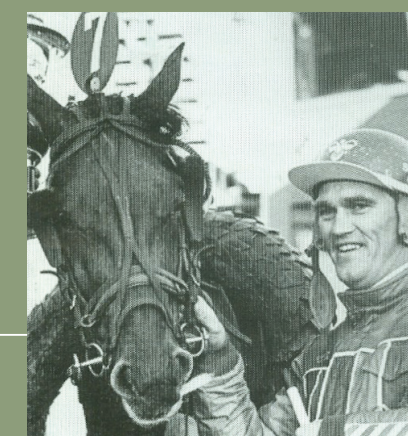
1 Game Høgh med Axel Jacobsen vinder Dansk Trav Derby 1984 foran Granit Bangsbo og Gunga. Foto: Burt Seeger

2 Game Høgh viser tænder i sidste afantring for starten til Dansk Trav Derby 1984. Axel Jacobsen i sulkyen har nok at holde i... Foto: Burt Seeger

3 Der var fest og glade dage i vindercircelen efter Derby-sejren til Pay Dirt-sønnen Game Høgh i tiden 1:18,0a/3000m. Foto: Burt Seeger

4 Matine satte banerekord og Game Høgh satte banerekord for 4-åringer i Copenhagen Open 1984.

5+6 Granit Bangsbo med Steen Juul vandt finalen i N.J. Koster Memorial 1984 ganske overlegent. Foto: Burt Seeger

ikke til at standse. Han tog magten fra mig, fortsatte ud over en græsmark og over en vej, før jeg fik kontrollen tilbage. Det kunne godt have været endt galt”.

Game Høgh havde sat en imponerende fireårsrekord 1.13,3 i juni i Copenhagen Open bag banerekordsætteren Matiné og Johnny Takter (1.12,9), og i dag undrer jeg mig over, at Axel kastede hesten ud i sprint i juni før de lange distancer juli og august i forbindelse med Grand Prix og Derby. Ville han have gjort det samme i dag?

”Det ved jeg faktisk ikke. Det var en satsning, som heldigvis lykkedes, og det havde nok også sammenhæng med, at jeg gerne vil finde et løb til ham deromkring”.

Mens Game Høgh havde et lille overtag til og med Derby, sluttede Granit Bangsbo sæsonen stærkest af med to gange opvisning i Koster Memorial.

I øvrigt savner jeg personligt et løb som Koster Memorial, hvor hestene gik ud i rene årgangsløb på sprint, før de bedste startede i finalen, 3-års fra 2000 meter, 4-års fra 2020 meter og de ældre fra 2040 meter. Det var en fest.

Men hvordan kunne Granit Bangsbo vinde finalen, når tidernes måske største treårstalent, Handybus med Preben Kjærsgård, var til start. Forklaringen er simpel. Handybus lavede en af sine meget sjældne galopper i finalen efter let sejr på sprint.

I øvrigt var det også en galop – en opløbsgalop – der fratog Granit Bangsbo sejren i Nordisk Mesterskab året efter, men så havde den og Steen Juul jo til gengæld vundet EM for 5-års i Holland, og taget fremtrædende placeringer i en række udenlandske storløb.

Game Høgh havde ikke heldet med sig året efter på besøg i Frankrig og i Stockholm, men den blev dog første og eneste hest, der sejrede i alle Skovbo-mesterskaber 2-, 3-, 4- og 5-års. 2-årsmesterskabet med Poul Kragh, resten for Axel Jacobsen.

ET GULDÅR FOR DEN SPORTSLIGE KVALITET

1984 blev travsportens store år, en sæson, hvor vi på grund af V6-spillet start havde halve eller hele sider i dagbladene til at promovere sporten. Desværre gik dette galt næsten fra starten af, fordi markedsføringen fra Tipstjenestens side var helt idiotisk, fordi man forsøgte at fortælle folk, at man kunne vinde V6 for en krone på sin fødselsdag, sit bilnummer eller lignende. Kort sagt. Vinde V6 for et indskud på 1 kr. uden at vide en pind om heste.

I den første uge blev der spillet 300.000 kuponer for 1 kr. Det var givetvis nye spillere, der skulle lokkes til. De fulgte sikkert med, og havde de spillet på rent held, ville 53% af disse kuponer være med 0 rigtige. Så kan det jo ikke undre, at disse spillere faldt ret hurtigt fra, når de vidste, at det gjaldt om at få 6 rigtige. Op ad bakke. Senere blev mindsteindskuddet hævet til 2 kr. Det løste naturligvis ikke problemet.

Skulle det endelig lykkes at få seks rigtige ved et slumpestræk, var der jo en ganske pæn sandsynlighed for, at gevinsten ville blive lav, og at folk også på den måde ville føle sig gevaldigt snydt.

Good Guy D K og Bent Svendsen har styr på sagerne i opløbet, hvor Svendsen laver sejrsgestus ud mod publikum. Golden Photo F H med Johnny Takter forsøger i andet spor at få tag i konkurrenten, men forgæves. Foto: Burt Seeger

Undskyld mig, men denne markedsføring og senere præcis den samme omgang med Dagens Dobbelt er noget af det mest idéforladte, jeg har set i sporten.

EN NAIV JOURNALIST

Jeg var naiv og troede, at vi travjournalister med vores voldsomme udvidede dækning kunne forklare sagerne – trav er og var et vidensspil – og på denne måde kompensere for den massive hovedløse markedsføring. Men her rakte vi ikke til, og så hjalp det jo heller ikke, at Ekstra Bladet på baggrund af læserhenvendelser jagtede Axel Jacobsen i vist nok flere uger efter V6-debuten, hvor han opgav og kørte direkte i stald efter startgalop med spillets storfavorit, Gazette Guy.

Læserbreve antydede svindel, og det blev også behandlet redaktionelt, mens Axel jo bare havde skånet sin hest for et umuligt løb. Et par uger efter forærerede Ekstra Bladets V6-journalist Allan Larsen Axel en flaske ”Gammel Dansk” på vej til V6 i Aalborg. Journalisten vidste jo godt, hvordan det hang sammen, og at heste ikke er maskiner.

Men det var nok ikke så let at forklare på redaktionen, der jagtede sensationen.

Vi fløj rundt til V6. Her var der ingen smalle steder. Kuske, fotograf Burt Seeger og tre-fire journalister fra København.

V6-spillet hørte op året efter, men 1984 var et guldår for den sportslige kvalitet.

TO HOPPESEJRE I DERBYPRØVER

Og lige tilbage til Derbyet og Derbyugen. I selve Derbyet startede to hopper, Gina (femteplads) og Glennie Bilotto – og faktisk havde to af de tre Derbyprøver haft hopper som vindere. Giselle K (Bo W. Takter) som storfavorit og Gina (Allan Kristensen) sikkert i et løb, hvor favoritterne var Gunga (Sören Norberg) og Glennie Bilotto (Hans Svensson). Den tredje Derbyprøve var knivskarp mellem Granit Bangsbo og Game Høgh, med førstnævnte som vinder.

I modsætning til de tidligere år, var det nu placeringerne i Derbyprøverne, der gav kvalifikation til et Derby med 12 deltagere, men Bo W. Takter foretrak det i 1981 indstiftede Derby Hoppeløb til Giselle K.

Det gav galop som storfavorit, og hoppernes Derby gik til Tarok-datteren Gloria GT, der gav Mogens Laursen karrierens største kuskesejr. Og senere fødte en række stjerner med

DE SEKS G-DERBYER

År for Derby	Årgang (antal)	Dato	Vinder	Træner/kusk	Odds (favorit nr.)	Til start og startpl./antal	Hopper/deltagere	Vindertid	Præmie-sum (kr)	Præmie til vinder (kr)
1907	87	28. april	Dagmar Lamott (hp)	Robert Trautvetter	2,70 (1/2)	7+6	8/13	1.43,3	4.500	2.500
1926	93	5. juni	Gibtown	N. J. Koster	3,40 (3)	9	4/9	1.32,8	20.000	12.000
1945	120	8. juli	Garant	N. J. Koster	2,09 (1)	11/11	1/11	1.30,5	25.000	15.000
1965	368	11. juli	Gigant	Mogens Ingvard	10,23 (8)	8/18	2/18	1.22,3	60.000	30.000
1984	1249	26. august	Game Høgh	Axel Jacobsen	3,35 (2)	6/12	2/12	1.18,0	350.000	175.000
2003	870	31. august	Good Guy Dk	Bent Svendsen	7,66 (4)	4/12	0/12	1.17,0	830.000	415.000

Starten er gået i Dansk Trav Derby 2003. Den senere Derbyvinder Good Guy D K har nr. 4, og på billedet ses også Gilton West (5), Ginger Ale (6), Giant Flamingo (3), Gucci To Try (8), Golden Radio (7), Goodyear (10) og Golden Photo F H (2). Foto: Burt Seeger

Der var glæde i vindercirklen efter Derbysejren. Ud over Bent Svendsen og Good Guy D K var ejeren Morgan Svensson og opdrætteren Thorkild Honum med i vindercirklen. Foto: Burt Seeger

Tøjeksperten i spidsen, men også andre kanoner som Von GT, Power GT, Alfa GT m.fl.

V6 omsatte 2 mio. kr., og banespillet var 9,5 mio. kr. i Derbyweekenden, hvor Preben Kjærsgaard (6), Steen Juul (3), Max Nielsen (3) og Axel Jacobsen (2) vandt 14 af weekendens 22 væddeløb.

Hvad pokker. Alle kan jo køre væddeløb på højt niveau her 38 år senere!

DERBYETS AVLSHINGSTE – "S J'S MOTOR"

Pay Dirt fik senere sin femte Derbyvinder i Lancelot Broholm, og han blev dermed til dato travhistoriens bedste Derby-avlshingst. Tidligere havde tre hingste fædret fire Derbyvindere: Rex The Great i perioden 1949-1956, Joe's Pride 1957-72 og Frosty Hanover 1970-82.

Og da det blev G-Derby igen i 2003, var det tid til den næste Derbymatador, Copenhagen Cup-vinderen fra 1995 S J's Photo, der måske burde have heddet S J's Motor i stedet.

Hesten med udstyr fra hele selekammeret lignede slet ikke en væddeløber fra 1990'erne – snarere en, der var født 30 år tidligere, og med sin meget tunge balance, så var han heller ikke nogen skønhedsåbenbaring i løbshastighed.

Jeg – og vel også andre – tænkte det samme, at "dette var ikke noget at avle på i det nye årtusinde", hvor de fleste heste gerne skulle være naturtravere med anlæg for at løbe barbe-

net eller meget let balanceret. I hvert fald ubesværet. Men jeg husker også, at Torben Fischer bemærkede: "Der tager du fejl. Tænk hvilken motor, tænk hvis hesten var blevet lettet i balancen. Måske var alt udstyret ikke nødvendigt".

Det viste sig jo, at hingsten kunne producere masser af stjerner, og han blev den næste Derbyhingst med indtil videre fire Derbyvindere. Den femte er en teoretisk mulighed, da der til og med 2020-årgangen er ca. 30 af de danskfødte tilbage i aldersklasserne til Derby.

Der er brølstærke heste imellem, og størstedelen af dem har vel også travet flot. Den første S J's-Derbyvinder blev Good Guy (senere med tilføjelsen D K), der startede sin karriere i Sverige hos Petri Puro, men som et par gange som treårs blev kørt af Bent Svendsen, før den kom i hans træning.

Den noget svage årgang havde indtil Kriteriet været domineret af Pauli Andersens storsjerne Gold Is Perfect (senere omdøbt til Golden Radio), der ikke var på toppen i september, hvorfor Dansk Trav Kriterium gik til Jan Friis-trænede Giant Flamingo (Knud Mønster). De to hingste stod nærmest lige stærkt i bevidstheden før 4-årssæsonen, hvor Good Guy D K var placeret på 7. pladsen i Væddeløbsbladets Top 10-vurdering af de 3-årige hingste.

OVERLEGEN I MUDDERET

Da Derbyprøverne blev kørt, markerede denne første større årgang af S J's Photo sig for alvor med tre ud af fire vindere i

Golden Photo F H (Johnny Takter), Gilton West (Peter Rasmussen/Birger Jørgensen) og Good Guy D K (Bent Svendsen) – og op til Derbyet blev Johnny Takter favorit med Golden Photo F H (32:10) foran Ginger Ale (40:10) med Axel Jacobsen, Giant Flamingo (73:10) med Henrik Lønborg og Good Guy D K til (77:10).

Selve løbet blev en opvisning af Good Guy D K og Bent Svendsen, der efter en spidskamp med galopperende Giant Flamingo styrede alt gennem et lag af mudder. Svendsen "stjal" en kilometer undervejs, og angriberne Golden Photo F H og Ginger Ale måtte opgave at nedkæmpe førerparret. Sejren var så overlegen, at Svendsen samlede linerne i en hånd og kørte med pisker højt hævet de sidste 75 meter. Tænk at han turde. Hesten kunne have trådt forkeret i mudderet.

Den svenske ejer Morgan Svensson fik nu en Derbysejr efter andenpladsen bag Skalflex med Sorte Steensgård, som Svendsen også stod for træningen af.

GÆT ANTAL HOPPESTJERNER

Bent Svendsen kommenterer S J's Photo som avlshingst: "Han har produceret helt fantastiske sønner. Det kan godt være, at nogle har haft lidt problemer med gangarten, og har måttet bære vægt ligesom faderen, men hold da op, hvilken sejrsvilje og styrke de har besiddet".

Og om Good Guy D K: "Han var en udpræget halshest, og han havde problemer med at stå i hølvspåner, så vi havde efterhån-

den både hø og halm med, når vi rejste med ham. Halsen satte sine begrænsninger".

Men på en eller anden måde lykkedes det Svendsen at have ham på toppen på Derbydagene 2003, 2004 (5-års Eliten) og 2006 (Rex The Great-løbet).

Selv om det blev Bent Svendsens hidtil eneste Derbyvinder, er det ikke hans bedste hest til dato. Tænk på Hoppe Derbyet og Flower Dust fra sidste sæson.

Og set med S J-briller er Good Guy D K "kun" det 10. bedste danskfødte afkom med indtjening på halvanden million. I alt er der 17 danskfødte millionærer blandt afkommene med de langtidsholdbare O'Grady og Montgomery Hill i toppen. Kan du huske andre? Og tror du, der er én, tre eller fem hopper imellem? Se svaret på Travinfo.dk.